
Tlačová správa – 26. 11. 2008

Nový medzinárodný projektu zameraný na mestské priestory bol zahájený

Sieť európskych organizácií zahrnutých v medzinárodnom projekte „**Mestské priestory – zvýšenie atraktivity a kvality mestského prostredia (UrbSpace¹)**“ sa stretla minulý týždeň v Bratislave na oficiálnom otváracom stretnutí k projektu.

V súčasnosti žije 75% Európanov v mestách (na Slovensku 56,5%). Mestá chápeme ako motor regionálneho rozvoja, nakoľko poskytujú široké spektrum funkcií a služieb (od pracovných miest po vzdelanie a služby). Koncentrácia obyvateľstva v mestách prináša so sebou viacero problémov. Neustále a neúmerne rozširovanie miest do krajiny zmazáva predtým jasné hranice medzi mestom a jeho okolím, prírodné zázemie mesta mizne pod tlakom ekonomických aktivít. V mnohých mestách je „jadro“ mesta obkolesené síce fyzicky oddelenými novými štvrťami – novými mestami, tieto sú však funkčne prepojené na jadro mesta. S týmto priamo úmerne rastie neustále sa zvyšujúci sa podiel dopravy, osobitne automobilovej, ako aj strata biodiverzity a fragmentácia prírodného prostredia. Negatívne trendy, okrem neúmerneho rozširovania miest, sú badateľné v rámci samotnej štruktúry miest. Preferovaním ekonomických a iných záujmov dochádza k zmenšovaniu prírodných prvkov a verejných priestorov. Sociálna polarizácia a exklúzia vedie k zvýšenému stupňu kultúrno-politických konfliktov, násilia a kriminality. V tejto súvislosti nadobúdajú urbánne verejné priestory mimoriadne dôležitú úlohu. Majú priamy vplyv na to, ako miestni obyvatelia vnímajú prostredie v ktorom žijú, ako sa vedia s ním identifikovať a ako uspokojujú sociálno-spoločenské funkcie. Urbánne verejné priestory môžu významne ovplyvniť ekonomický rozvoj miest a aj ich prosperitu. Ich dôležitosť z environmentálneho hľadiska sa zvyšuje v súvislosti s hroziacimi negatívnymi efektami klimatických zmien.

V značne konkurenčnom výberovom procese uspel projekt UrbSpace ako jeden z tridsiatich postupujúcich projektov spomedzi 95. žiadateľov na financovanie z **Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF), programu Central Europe Programme²**. Celkovo 13 partnerov z 8 členských štátov EU (Talianska, Slovinska, Maďarska, Rakúska, Nemecka, Poľska, Slovenska a Českej republiky) reprezentuje široké spektrum organizácií pôsobiacich v mestskom prostredí. Hlavným cieľom v rámci projektu UrbSpace je zlepšenie životného prostredia v mestách vo všeobecnosti, a to prostredníctvom zvýšenia kvality verejných priestorov. Uvedený cieľ sa dosiahne za pomoci nasledovných aktivít:

- Vytvorenie Spoločnej stratégie a nástrojov tvorby kvalitných urbánnych priestorov so zapojením verejnosti za pomoci participatívneho plánovania a zároveň so zohľadnením kritérií dostupnosti
- Overenie Spoločnej stratégie a nástrojov tvorby kvalitných urbánnych priestorov na pilotných projektoch u jednotlivých partnerov
- 15 obnovených mestských priestranstiev

Okrem toho, projekt napomáha čo možno najväčšej výmene odborných znalostí a skúseností a transferu aktuálnych dobrých postupov obnovy mestských priestorov.

Kontakt: Zuzana Hudeková, REC Slovensko (vedúci partner projektu), rec@changenet.sk, č.tel.: 02-52632942, www.rec.sk, www.urbanspaces.eu (v príprave)

Lucia Skokanova, Nadácia Ekopolis, skokanova@ekopolis.sk, č.tel.: 0905 821 897

Poznámka pre vydavateľov:

¹**História projektového zámeru UrbSpace:** Pôvod projektu UrbSpace siaha k práci Regionálneho environmentálneho centra (REC Slovensko) v oblasti mestského prostredia a priestorového plánovania súčasne s praktickými skúsenosťami Nadácie Ekopolis (SR) a Nadace Partnerství (ČR). Posledné dve organizácie úspešne rozvíjajú program nazývaný PriEStory, založenom na dobrých skúsenostiach z európskych miest. Hlavnou myšlienkou projektu UrbSpace je teda ďalej rozvíjať tieto skúsenosti. REC Slovensko sa rozhodlo prijať úlohu vedúceho partnera nového projektu a spolu s Nadáciou Ekopolis a Nadáciou Partnerství zahájilo proces vyhľadávania európskych partnerov. Cieľom bolo nájsť partnerov so širokým rozsahom záujmov, z rôznych kultúr, s rôznymi skúsenosťami a potrebami. Do projektu sú zapojení nasledovní partneri : Mesto Brno Nový Lískovec (ČR), mesto Sopot (Poľsko), mesto Brzeg Dolny (Maďarsko), mesto Nagykallo (Maďarsko), Technická univerzita vo Viedni, Odbor urbanistického dizajnu a krajinej architektúry (Rakúsko), Subregionálna rozvojová agentúra Karst Brkini (Slovinsko), Vysoká odborná škola aplikovaných vied v Erfurte (Nemecko), Legambiente Lombardia onlus (Taliansko), RiSSC – Centrum pre výskum bezpečnosti a kriminality (Taliansko), Miestna rozvojová agentúra – La.Mo.Ro. (Taliansko). Projekt sa bude realizovať od 11/2008 do 10/2011. Celkový schválený rozpočet na projekt činí 2 047 790 EUR.

² **CENTRAL EUROPE** je program Európskej únie, ktorý podporuje spoluprácu medzi krajinami Strednej Európy v záujme zlepšenia inovácií, dostupnosti a životného prostredia, ako aj posilnenia konkurencieschopnosti a atraktivity jej miest a regiónov. Central Europe poskytne 231 miliónov EUR na financovanie medzinárodnej spolupráce, projekty zahŕňajúce verejné a súkromné organizácie z Rakúska, ČR, Nemecka, Maďarska, Talianska, Poľska, Slovenskej republiky a Slovinska. Program je financovaný z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a bude prebiehať od roku 2007 – 2013.